

כתור אור עליון

העלון מוקדש לע"נ אורית בת טובה ע"ה

פרשת בא

ה' שבט תשפ"ג

פרשת השבוע

הגאון הרב זמיר כהן שליט"א

זמני השבת

הדלקת נרות-16:47

צאת שבת - 17:49

רבינו תם-18:23

את הנערים לזקנים. משום שאמנם אנו מכבדים את הזקנים יותר מכל גיל אחר, ככתוב (ויקרא יט, לב): "וְהִדַּרְתָּ פְּנֵי זָקֵן". אבל במה שנוגע לחינוך, חינוך הילדים מעל הכל. משה רבנו ידע: דור ההמשך נמצא בראש מעייניו. תוך כך ניקח מוסר השכל לעצמנו, להשקיע עד אין קץ בחינוך ילדינו לאמונה ולתורה וליראת שמים, ולא כאותם שכדי לא לטרוח בהסעות לילדיהם מתפשרים על בית ספר קרוב לבית, על אף שאינו בית ספר תורני מובהק (בית ספר שמאפשר לתלמידים להחזיק אייפונים, רחוק מלהיות בית ספר תורני מובהק), או שמשאירים את ילדיהם אצל קרובי משפחה ויוצאים לטיולים בארץ ובחו"ל גם כשאין צורך הכרחי ממש, כשלעיתים נעשה הדבר מבלי לבדוק ולפקח מראש על איכות החינוך שיקבלו בבית המארחים, ועל חשיפתם לתכנים מזיקים. בכך מזיקים הם להם בכפליים. ראשית, במסר המועבר לילדים - שהם טפלים בחיי הוריהם המרוכזים בעצמם בלבד, ושנית, בחשיפתם לתכנים שליליים שההורים מבינים היטב שיש בהם נזק, אך מעדיפים את הנאתם הרגעית על פני העתיד החינוכי של ילדיהם. לעומת זאת, הורים חכמים מבינים את מקומם המרכזי בחיי ילדיהם, ורואים בילדים את פסגת תכלית חייהם. הם מתייחסים לפקדונות היקרים שבידיהם באהבה וברוך, ועם זאת בהצבת גבולות וגדרים. מבליים עמהם בחום ובאהבה בימי השבת סביב שולחן השבת בשיר ובשיח נעים, ושואים בחברתם כמה שיותר. ובעיקר - ורשמים אותם ללימודים במסגרות תורניות של תלמודי תורה לבנים ובתי ספר תורניים לבנות, שבהם יחונכו לכבוד הורים, לדחיית סיפוקים, לשמירת שבת ושאר המצוות, ומשם יעלו ממעלה למעלה, עד אשר יקימו בתים יהודיים לתפארת. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל, שמבין כל מעלותיו של אברהם אבינו, בחר הקב"ה לשבחו דווקא בחינוך ילדיו ללכת בדרך ה', ככתוב: "כִּי יִדְעִיתוּ לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוָה אֶת בְּנָיו וְאֶת בָּתוּלָתָם וְאֶת אֶחָיו, וְשָׁמְרוּ דְרָךְ ה' בְּרֵאשִׁית יח, יט"). שבת שלום.

לפני הנחתת מכת ארבה על מצרים, הקב"ה מסביר למשה רבנו מה פשר העקשנות הבלתי מוסברת של פרעה, ומוסיף להסביר לו מהי מטרת המכות: "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פְּרַעֲהַ כִּי אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת לְבוֹ וְאֶת לֵב עֶבְדִּיו, לְמַעַן שְׂתִי אֶתְנִי אֱלֹהֵי בְּקָרְבוֹ וְלְמַעַן תִּסְפָּר בְּאָזְנֵי בְנֵי וְבָנָי" (שמות י, א). בדברי ההסבר הללו הוסיף הקב"ה פרט חשוב שעד כה לא אמר אותו למשה רבנו: "וְלְמַעַן תִּסְפָּר בְּאָזְנֵי בְנֵי וְבָנָי". ויש להבין, מדוע במהלך כל שבע המכות הראשונות לא אמר הקב"ה למשה רבנו כי מכות מצרים השונות נועדו לא רק לשחרר את בני ישראל, אלא גם ובעיקר כדי לספר לדורות הבאים ולחזק בהם את האמונה בא-ל אחד השולט בכל מערכות הטבע, והמתין ואמר לו זאת דווקא כעת, כאשר נותרו רק שלוש מכות ליציאה ממצרים, עליהן רמז לו במילה "בֹּא"? אולם הקב"ה הרואה את העתיד ידע שלאחר שפרעה חווה שבע מכות שכולן באו עליו בדיוק כדברי משה רבנו מראש, כאשר הוא יתבשר על מכת הארבה, עתיד הוא להיטבר ולומר למשה: "לָפוֹ עֲבָדוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם, מִי וְמִי הֵלֵכִים? (שמות י, ח). ומשה, שעלול להתפעל מהסכמת פרעה לשחררו וזו הפעם הראשונה עוד בטרם באה המכה, עלול להיכנס אתו למשא ומתן, ולומר לו "אבדוק ואשאל את ה'". לפיכך אמר לו מראש: דע שיכולתי לתת לפרעה מכה אחת קשה וארוכה, עד שלא היתה לו ברירה והיה משחרר את ישראל, אבל הכבדתי את לבו כדי לאפשר מופת ועוד מופת, לחזק את האמונה באל אחד השולט בכל מערכות הטבע, "לְמַעַן שְׂתִי אֶתְנִי אֱלֹהֵי בְּקָרְבוֹ". ומה התכלית בזה? "וְלְמַעַן תִּסְפָּר בְּאָזְנֵי בְנֵי וְבָנָי". ובמילים אחרות: דע לך כי הדורות הבאים הם העיקר אצלי בכל המופתים במצרים, ואין בשום אופן להעביר איזה סוג של מסר שיש מה לדון ולהתפשר על חינוך הילדים לעבודת ה' כלל וכלל. לכן מיד כאשר שאל פרעה "מִי וְמִי הֵלֵכִים?", לא היסס משה רבנו וגם לא ביקש זמן לשאול את ה', אלא מיד השיב בגאון: "בְּנֵעֲרֵינוּ וּבְזַקְנֵינוּ נִלְךְ, בְּבָנֵינוּ וּבְבָנוֹתֵינוּ". בזה גם מובן מדוע הקדים משה רבנו בדבריו

אשת חיל

מתוך החוברת כשרות המטבח

קצת מהלכות שחיטה וטריפות

בשר שהתעלם מן העין

טעם האיסור

בשר שהניחוהו במקום מסוים ללא שימת עין עליו, אם יכולה להיווצר מציאות שיבוא איזה עוף או חיה או בהמה או גור ויקחו את החתיכה ויביאו במקומה בשר אחר, הרי שאסור לאכול חתיכה זו, מחשש שהחליפה בבשר איסור. אבל אם אין שום אפשרות שתתחלף החתיכה, כגון שהחלון סגור או שהבשר מכוסה בתוך כלי, מותר הבשר באכילה. (ט קלד, קלה)

ילקוט יוסף

סימן רמב - להזהר בכבוד שבת

מספרי מרן הראשון לצ"ה הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א

דמי שאין לו כסף מזומן לקנות צרכי שבת, ילווה כסף אפילו ברביית [בדרך המותרת], כדי שלא יבטל מצות עונג שבת. והקב"ה ימציא לו לפרוע את חובותיו. ויש אומרים שמותר ללוות ריבית דרבנן לצורך סעודות שבת ויום טוב, אף בלי היתר עיסקא. ולכתחלה נכון שיכתוב בשטר ההלוואה שהכל נעשה על פי היתר עיסקא, אבל המיקל בזה יש לו על מה שיסמוך. וילקוט יוסף, שבת כרך א' עמוד ט. ומה שכתב בספר מלוה ה' דרוב הראשונים אסרו ברביית דאורייתא "ומסתמא" הוא הדין ריבית דרבנן. הנה איני יודע היאך כתב "ומסתמא" הרי אם אסרו ברביית דאורייתא משמע דברביית דרבנן לא אסרו, לכן העיקר כמו שנתבאר בלית חן עמוד א' להקל ברביית דרבנן.

ההקדשה המרכזית

לרפואת: מ"ר הרב דוד שלום [בצ"ר] בן ויקטוריה, הרבנית צביה חנה בת הרבנית אביגיל, יוסף עזריאל בן חיה מיכל, ששון בן אסנת, שגיא בן סגלית לויט, ניב בן אהובה, אריה בן שמחה. ידידיה בן אביטל. יהודה יצחק בן אריס. מרים בת אסתר, אברהם אלברט בן בלינה, משה בן בלינה, הרב בנימין רב בן סימה רחל. יצחק חיים בן אידה. שלמה בן רחל, הדסה בת דקלה, רבקה בת אלטו. שירה בת אביגיל אלה. שלו בן רוטל. בניה שראל בן אביבה | ולהבדיל לע"נ: הרב אורי זוהר בן גולדה זצוק"ל שם טוב ציון בן אסתר. אסתר יוכבד בת רחל ברכה, ר' חיים זאב בן עופרה יעל ז"ל. להצלת עם ישראל ברחמיך והשמיית ולנאולה והשלמה ברחמיך במהרה אמן

אליבא דהילכתא

הרה"ג בנימין חותה שליט"א

שאלה: האם יש מקור למנהג שבקבלת שבת בסיום אמירת לכה דודי אומרים בואי כלה בואי כלה לצד מערב ובואי כלה פעם שלשית לצד מזרח והאם יש לנהוג כן מי שנהג כבר כך?

תשובה: חיפשתי זמן רב מקור בקבלה לדבר זה ולא מצאתי ומי שנהג כן ימשיך כמנהג אבותיו אף שלא מצאנו לעת עתה מקור לכך.

ביאורים: נפסק בשו"ע בס' רסב' סעי' ג' ילבש בגדיו הנאים וישמח בביאת שבת כיוצא לקראת המלך וכיוצא לקראת חתן וכלה, דרבי חנינא מעטף וקאי בפניא דמעלי שבתא ואמר בואו ונצא לקראת שבת מלכתא ר' ינאי אומר בואי כלה בואי כלה. וכתב המ"ב בס"ק י' ואנו נוהגין שמהפכין פניהם לצד מערב כשאומרים בואי בשלום. וכתב בספר שער הכוונות דף סד' ע"ג וז"ל סדר קבלת שבת הוא שתצא לקראת שבת מלכתא לחקל תפוחין קדישין ותעמוד במקום אחד בשדה ואם יהיה על גבי הר גבוה הוא יותר טוב ויהיה המקום נקי וכו' ותחזיר פניך כנגד רוח מערב ששם החמה שוקעת ובעת שקיעתה ממש אז תסגור עיניך ותשים ידיך השמאלית על החזה ויד ימינך על גבי יד שמאלך ותכוין באימה ביראה כעומד לפני המלך לקבל תוספת קדושת השבת ותתחיל לומר מזמור לדוד הבו לה' בני אלים כולו בנעימה ואח"כ תאמר ג' פעמים בואי כלה בואי כלה שבת מלכתא ואח"כ תאמר מזמור שיר ליום השבת כולו ומזמור השם מלך גאות לבש עד לאורך ימים ואז תפקח עיניך ותבא לביתך עכ"ל ואף בכה"ח בס' רסב' ס"ק לב' העתיקו מילה במילה. ובבן איש חי שנה ב' וירא סעי' ב' העתיק את דברי שעה"כ הנ"ל והוסיף מי שאינו יכול בשדה שיעשה זאת בחצר במקום פנוי ומגולה. והוסיף מה שנהגים באמירת בואי כלה הראשון לצד ימין והשני לצד שמאל והשלישי בלחש כלפי מערב מנהג ישראל תורה הוא ויש טעם וסמך למנהגם.

המעשה ארע באחת הישיבות הגדולות בארץ. אחד הבחורים לא שלט ביצרו ועשה מעשה שלא יעשה. על אתר החלט בהנהלה לסלקו מהישיבה, אולם בד בבד דאגו לו לאברך שישב ללמד עמו באופן פרטי, בכדי שלא יתנתק לגמרי מאוירת הלימוד. ביום מן הימים, בעודם לומדים, הגיעו השניים לתוספות קשה במסכת בבא קמא. שוב ושוב חזרו עליו ונסו להבינו, אך לא הגיעו לעמק הדברים. בקוש, אם כן, האברך, לדלג ולהמשיך הלאה לעמוד הבא במקרא, אך אותו בחור לא ותר: "אני חייב להבין עד הסוף! לא ארפה עד שאבין את כל הסוגיה לעמקה!" התפלא האברך: "הלא כבר שעות ארוכות הננו מתנגעים בהבנת הסוגיה, כמה עוד נוכל לעמל?" מזור היה לו לראות את אותו בחור שסלק - מלא רצון וחסק, באופן שלא התאים לו עד עתה. הסביר הבחור לאברך: "אתמול קראתי במוסף השבת דרשה שדרש הרב שטיינמן על חשיבות העמל, ועל כך שבכל דבר בחיים יש להעמיק. הדרשה מאד השפיעה עלי, והחלטתי להפסיק להיות שטחי ורדוד ולהתחיל להעמיק בכל פרט, והנה הגיעה לידי הזדמנות להוכיח שאני עומד בהחלטותי, ומעמיק עוד ועוד". כך אמר הבחור לאברך המשתאה, ואכן המשיכו השניים לעסוק בתוספות הקשה שוב ושוב. למחרת פנה אותו אברך אל הנהלת הישיבה וספר להם דבריהם כהיותם. הוא תאר להם את הרצינות שבה לומד הבחור, ואת ההחלטה שהחליט לעמוד בה בהשפעת דברי דרשתו של הרב שטיינמן. ראש הישיבה, שנפעם מן הספור, פנה מיד לרב שטיינמן שיוזר לו מה לעשות. אמר לו רבנו: "מחשבה כזו של בחור צעיר - מעידה שעשה תפנית בחייו ובא לידי תשובה, ודע כי מעלת התשובה היא כל כך גבוהה ואשרי מי שזכה לה!" לאחר דברי הרב הנחוצים, גמרו אמר להחזיר את אותו בחור לישיבה, ואכן שב הבחור לשקד על התורה בהצלחה ובעמקות, עד שהקים בית לתפארת וזכה בזכייה לדורות: צאצאים יראים ושלמים. והכל בזכות אותה החלטה להעמיק!

אם שם המשפחה שלך הוא שמש, אל תקרא לבן שלך דוד. זה מרתית.

כבר 15 שנה שרק אני ממלא דילק באוטו אשתי באוזה שיש לני סוליה.....

אמא אלף: לא אהבתי את הקפה שהכניתי לך? כן: מה פתאום אמא, תמיד אני משאיר את הסוף של הקפה. אמא: כן, אבל זה לא מסביר למה שפכת את כל ההתחלה לעזיף!...

ידידת הקרב, בואי ונבטריס איתן לאוסף מרתק של 40 יום לימוד הלכה יומי - רק 5 דקות בנושא הצניעות מפני הרבנית רות שמש תליט"א 03-6171121 אח"כ ארביטל אברהם 1-1 ארבלב 2

לחבר אמיתי לא צריך להגיד כלום בשביל שיבין אותך breslev.co.il

בואי תתחברי לקו הישועות (הלכות צניעות וסיפור ישועות) 3 דקות ביום מצילות חיים וטראי ישועות בכל התחומים מספר הקו 073-383-4050 # 2448 וא 5